

Sakoptāko mežu konkursa laureāti viesojās Latgalē

Foto: LMB

Jau piekto gadu notiek Latvijas Meža īpašnieku biedrības konkurss «Sakoptākais mežs». Augustā iepriekšējo gadu konkursa laureāti devās pieredzes apmaiņas braucienā uz diviem īpašumiem Latgalē. Komanda apskatīja vēl neredzēto saimnieka Ludviga Karveļa meža īpašumu un atkārtoti apciemoja 2019. gada uzvarētāju Aivaru Vanagu.

Kopš konkursa pirmsākumiem apmeklēti 35 meža īpašnieki, un katru gadu trīs labākos apbalvo. Izbraucienā piedalījās Madars Kalniņš, Staņislavs Salmanis, Grigorijs Rozentāls, Ilga Sedliņa, Gatis Lācis, Aivars Vanags, Atis Poga un Artis Taurmanis. Pasākuma dalībnieki atzina, ka šāda satikšanās ar domubiedriem ir ļoti vērtīga. Tā sniedz idejas darbam savā mežā, ļauj smelties iedvesmu no līdzīgi domājošiem cilvēkiem un klātienē redzēt, kā saimniekiem sokas ar saimniekošanu arī pēc konkursa noslēguma.

2019. gada uzvarētājs Aivars Vanags stāsta, ka dalība un uzvara konkursā viņam nozīmējusi ļoti daudz un par sasniegto gandarijums ir vēl joprojām. «Uzvara konkursā man deva jaunu spar un parādīja, ka mans ieguldītais darbs ir svarīgs. Ka tas ir nepieciešams. Parasti medijos un citur mēs lielākoties dzirdam tikai par sliktajām lietām. Par skandāliem vai citiem meža īpašnieku pārkāpumiem. Taču labais, ko saimnieki katru dienu dara, paliek ēnā. Tāpēc, manuprāt, ir svarīgi par to runāt un parādīt, ka tas, ko dara meža īpašnieki, nav nekas sliktas,» uzsver Aivars.

Sabiedrības izglītošanas nozīmei piekrīt arī 2018. gada uzvarētājs Madars Kalniņš. Viņaprāt, ikvienam no mums būtu jāzina, kāds ir meža augšanas cikls un kā norit procesi dabā. «Laikā, kad liela daļa no mums dzīvo pilsētās, atrauti no dabas, ir svarīgi runāt par to, kas ir meža apsaimniekošana un kā tā norit. Mežs ir ļoti liela vērtība – gan sirdij, gan makam. Tāpēc ir

jāatrod balanss starp saimniecisko darbību un dabas vērtību saglabāšanu,» stāsta Madars.

Savukārt viens no 2018. gada laureātiem Artis Taurmanis uzsver, cik svarīgi ir satikties ar citiem meža apsaimniekotājiem. «Satiekot pieredzējušus un zinošus saimniekus, ir iespējams pasmelties no viņu dzīves gudrībām un pieredzes. Pēc tam var doties mājās un skatīties, kā uzziņāto pielāgot savam mežam. Jāpatur prātā, ka visiem mežiem neder viena un tā pati pieeja. Ir jāieklausās arī tajā, ko pati daba saka priekšā. Ir tāds teiciens «Ja nezini, ko darīt, nāc pēc gada, pēc diviem. Mežs tev pateiks priekšā, ko darīt,» savu viedokli pauž Artis.

Atskatoties uz konkursa iepriekšējiem gadiem un domājot par nākotni, Latvijas meža īpašnieku biedrības valdes priekšsēdētājs Arnis Muižnieks stāsta, ka darba vēl daudz – pie saimniekiem vēl var brukt un brukt. «Latvijā ir 130 000 meža īpašnieku. Pa šiem pieciem gadiem mēs esam apciemojuši 35. Mums ir ļoti daudz fantastisku cilvēku, kas katru dienu iegulda smagu darbu mūsu mežu un lauku apsaimniekošanā. Taču vien retais saņem pateicību par paveikto. Šī konkursa mērķis ir gan stāstīt sabiedrībai par mežu apsaimniekošanu, gan arī radīt iespēju pateikties saimniekiem par viņu darbu un ļaut viņiem ar izdarīto palepoties. Daudz vieglāk ir runāt par nebūšanām, par sliktiem notikumiem, kas atgadījušies. Bet labie darbi paliek aizmirsti. Tādēļ, manuprāt, ir būtiski šādi konkursi, kuros mēs pasakām paldies par ieguldīto darbu, ko ikdienā varbūt nemaz nepamanām.»

Augusta otrajā pusē noslēdzās arī šī gada konkursa komisijas izbraucieni, kuros apskatīti septiņi īpašumi Kurzemē, Zemgalē un Vidzemē. Prestižajai meža nozares gada balvas «Zelta čiekurs» nominācijai «Par ilgtspējīgu saimniekošanu» izvirzītos saimniekus paziņos vien decembrī. ▣

Meža dzīvniekus vakcinē pret trakumsērgu

Foto: PVD

Septembrī Pārtikas un veterinārais dienests (PVD) meža dzīvniekus vakcinē pret trakumsērgu. Vakcīnas ēsmas, izmantojot mazās aviācijas lidmašīnas, izvieta valsts austrumu pierobežā.

Vakcinācijai izmanto vakcīnu «Lysvulpen», kas satur novājinātu trakumsērgas vīrusa celmu un ir iestrādāta zivju miltu, tauku un parafina maisījumā iekšpusē. Vakcīna izskatās kā brūngans kubiņš, nedaudz mazāks par sērkokčiņu kastīti.

Vakcīna nav paredzēta suņiem un kaķiem, tomēr, to apēdot, dzīvnieka veselība nebūs apdraudēta. Vak-

cīna nav bīstama arī cilvēkam un apkārtējai videi, taču, ja cilvēks nonācis tiešā saskarsmē ar vakcīnu, kas ēsmas iekšpusē ir šķidra – tā nonākusi acīs vai brūcē, jāvēršas pie ārsta.

Trakumsērga ir bīstama un neārstējama, dzīvnieku un cilvēku veselību un dzīvību apdraudoša infekcijas slimība. Trakumsērgas rezervuārs dabā ir savvaļas dzīvnieki, galvenokārt – lapsas un jenotsuņi. Mājdzīvnieki, visbiežāk nevakcinēti suņi un kaķi, ar trakumsērgu inficējas pēc kontaktēšanās ar sliem savvaļas dzīvniekiem.

Pateicoties regulārai savvaļas dzīvnieku vakcinācijai kopš 2005. gada pavasarī un rudenī, trakumsērga Latvijā ir izskausta – pēdējais trakumsērgas gadījums meža dzīvniekiem konstatēts 2010. gadā, bet mājās jeb istabas dzīvniekiem – 2012. gadā. Pasaules Dzīvnieku veselības organizācija 2014. gada rudenī Latviju oficiāli atzina par valsti, kas ir brīva no trakumsērgas. PVD izstrādāto trakumsērgas apkarošanas programmu ir apstiprinājusi un līdzfinansē Eiropas Komisija.

Lai gan Latvijā pēdējo gadu laikā nav konstatēts neviens trakumsērgas gadījums, ņemot vērā trakumsērgas izplatību kaimiņvalstīs, PVD aicina regulāri veikt mājas dzīvnieku vakcināciju pret trakumsērgu, kā arī ziņot veterinārārstam vai PVD par katru trakumsērgas aizdomu gadījumu. ▣

Lauku uzņēmēji var daļēji dzēst kredītprocentus

Primārie lauksaimniecības produkcijas ražotāji, lauksaimniecības un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības, lauksaimniecības produktu pārstrādes komersanti, kā arī pretendenti, kas darbojas zvejniecībā un zvejas produktu apstrādē, līdz 20. septembrim var pieteikties valsts atbalstam kredītprocentu daļējai dzēšanai.

Atbalstu var saņemt par laikposmu no 2020. gada 1. septembra līdz 2021. gada 31. augustam faktiski samaksātajiem īstermiņa aizdevuma vai ilgtermiņa aizdevuma vai finanšu lizinga procentiem. Atbalsta apmērs ir summa, kas nepārsniedz aizdevuma gada procentu likmi četru procentu apmērā vai faktisko likmi, ja kredītprocentu likme ir mazāka par četriem procentiem.

Piešķirtais finansējums primāro lauksaimniecības produktu ražotājiem ir 10 milj. 200 tūkst. eiro; atbilstīgām lauksaimniecības un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām – 800 tūkst. eiro; pretendentiem, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi, kā arī ar zvejniecību un zvejas produktu apstrādi, – 1 milj. eiro.

Iesniegums kredītprocentu daļējai dzēšanai jāaizpilda Lauku atbalsta dienesta mājaslapā izvēlnē «Kredītprocentu dzēšana» lad.gov.lv. ▣

«Latraps»: Zemnieki spēs iesēt ziemājus un bez bažām sagaidīt nākamo sezonu

Karstās vasaras dēļ par 20 % sarukusi graudu ražība, bet zemnieki spēs iesēt ziemājus un bez bažām sagaidīt nākamo sezonu, aģentūrai LETA sacīja Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības «Latraps» valdes priekšsēdētājs Edgars Ruža.

Pēc viņa teiktā, ja vēl pavasarī un vasaras sākumā zemnieki ļoti priecējās, ka ir gandrīz ideāli laika apstākļi rekordlielām ražām, tad jau vēlāk situācija dramatiski mainījās. «Es savā agronoma pieredzē tik skaistus kviešus nebiju redzējis. Tie sita pušu gandrīz vācu laukus. Bija skaists un milzīgs potenciāls,» sacīja Ruža.

Kā norādīja «Latraps» valdes priekšsēdētājs, tik liels karstums bez nokrišņiem Latvijā nekad nav bijis, turklāt kviešiem temperatūras virs 22 vai 23 grādiem nav labvēlīgas augšanai.

«Kvieši sāk nīkuļot un kalst. Liela daļa saimnieku pabeidza ražas novākšanu jau jūlija beigās, lai gan plānojam augusta sākumā sākt ražas novākšanu. Divas nedēļas ražas veidošanās tika atņemta. Puse no tā, ko sākumā mums dieviņš pasolīja, no tā tika paņemts atpakaļ – nokalta,» norādīja Ruža.

Tomēr, kā piebilda kooperatīva priekšsēdētājs, kopumā raža nav sliktā. Lai arī iekūlums ir par 20 % mazāks nekā vidēji un ir problēmas ar ražas kvalitāti, graudu cenas tuvojas rekordam.

«Esam tuvu tam līmenim, lai būtu dažādas kādas neveselīgas kustības, jo cilvēki grib ēst, bet viņi vairs nevar nopirkt graudus,» sacīja Ruža, piebilstot, ka pašlaik nereti galvenie importētāji vairs nav spējīgi graudus iegādāties.

«Latraps» apgrozījums finanšu gadā, kas ilga no 2019. gada 1. jūlija līdz 2020. gada 30. jūnijam, bija 269,902 miljoni eiro, kas ir par 35,7 % vairāk nekā iepriekšējā finanšu gadā, taču kooperatīvā sabiedrība cieta zaudējumus 3,339 miljonu eiro apmērā pretstatā peļņai iepriekšējā finanšu gadā. ▣

Atbalstīs lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšanu

Lopkopji līdz 30. septembrim var pieteikties valsts atbalstam, lai saglabātu lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu nozīmīgākās vietējās cilmes sugas. Tas ir atbalsts par Latvijas brūnās un zilās šķirnes govīm, baltajām cūkām, tumšgalves aitām, vietējo kazu šķirni, kā arī par Latvijas zirgu šķirnes dzīvniekiem.

Atbalsts paredzēts šādā apmērā: par Latvijas brūnās govju šķirnes dzīvnieku, kas vecāks par diviem gadiem, paredzēti 180 eiro, bet kas ir vecumā no sešiem mēnešiem līdz diviem gadiem, – 170 eiro; par Latvijas zilās govju šķirnes dzīvnieku, kas vecāks par diviem gadiem, – 205 eiro, bet, kas ir vecumā no sešiem mēn. līdz diviem gadiem, – 200 eiro; par Latvijas baltās cūku šķirnes sivēnmāti, kuras dzīvmasa ir lielāka par 50 kg, un kuili – 200 eiro; par Latvijas tumšgalves aitu šķirnes dzīvnieku – 80 eiro; par Latvijas vietējās kazu šķirnes vecā tipa dzīvnieku – 80 eiro; par Latvijas siltasiņu zirgu šķirnes braucamā tipa dzīvnieku, kas ir vecāks par sešiem mēn., – 210 eiro; par Latvijas ardeņa zirgu, kas ir vecāks par sešiem mēn., – 200 eiro; par Latgales rikšotāju zirgu, kas ir vecāks par sešiem mēn., – 200 eiro.

Uz atbalstu var pretendēt gan juridiskas personas, gan privātpersonas un zemnieku saimniecības. Tie dzīvnieku audzētāji, kuru ganāmpulks un lauksaimniecības dzīvnieki ir reģistrēti atbilstoši normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanu, kā arī lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanu; kā arī kuri par katru atbalstam pieteikto dzīvnieku uzņemas saistības uz pieciem gadiem, sākot ar pirmo maksājuma apstiprināšanas gadu, vai tās turpina saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības lauku attīstības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides un lauku ainavas uzlabošanai.

Iesniegumu var iesniegt Lauku atbalsta dienesta mājaslapas izvēlnē «Atbalsts lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšanai» lad.gov.lv. ▣